

1
A galántai Cső. zlj. szerepe az ugynevezett, 1944 júliusi csendőr-
puccs kísérletben.

1944 júliusban főhadnagyként szolgáltam a galántai cső. zlj. páncé-
los századánál. Mint rangidős alantás tiszt, a páncélgépkocsi szakasz-
parancsnoksággal voltam megbízva.

→ Julius első napjaiban, Ládai István ezredes, zlj. parancsnok tiszt-
gyűlést hívott össze ahol, közölte a zlj. tisztikarával, hogy a zlj.
Budapestre van rendelve a Belügyminiszter által, ahol ünnepélyes
keretek között, a Kormányzó Úr hitvese által ajándékozott csapatzászló
felszentelésén fog résztvenni.

Megjelenés tábori öltözetben, oldalfegyverrel, szállítás vasuton.
Kézifegyverek, lőszer, páncélgépkocsik, kisharckocsik, könnyű (Toldi)
harckocsik részére a MAV által biztosított külön szerelvényben lesz-
nek szállítva, a páncélos század szolgálatvezetője, Laky főtörzs.
parancsnoksága alatt. A diszolgés részletei vagy az esetleges karhatal-
mi alkalmazás szoba sem került az eligazításnál.

A berakodás estéjén az "Amerika Hangja" rádióadásában közölte, hogy
értesüléseink szerint a "Galántai cső. zászlóalj" érkezik holnap
Budapestre, ahol mi szívélyesen fogjuk üdvözölni." Jót nevetve a hír
hallatára, mondvá "Pont velünk fog a U.S. légierő törödni" és már is
elfelejtettük az egészet.

Még az éjjel utba indult a szerelvény és másnap reggel a kora délelőtti
oráokban befutottunk a Jozsefváros-i teherpályaudvarra. Alig értük el
az állomás épületét, megszólaltak a légvédelmi szirének, de még min-
dig nem sejtve, hogy ez nekünk szól. A vasutasok érdeme volt, hogy
villámgyorsan kihúzták a szerelvényt a külső vágányokra és már is
hallani lehetett a Liberátorok zúgását. Megkezdődött a bombázás, az
első bombák a Kerepesi temetőre zuhantak, magasba dobálva, a kórső-
kat a halottakkal. Mondva magamban, hogy ez már trefa dolog és paran-
a körülöttem lévőekkel kirohantunk a Baross utca végén lévő egyik bér-
ház legő pincéjébe. Ahogy lerohantunk a lépcsőn, már is hullottak a bom-
bák és szerencsénkre, nem azt amiben mi voltunk, hanem a szomszéd házat
ért telitalálat és kártyavárként összeomlott, mő alá temetve a bent-
lévőket.

A támadás lefújása után, visszatértünk a pályaudvarra, ahol a szerel-
vényünk néhány kocsija lángokban állt. Többek között a lőszer kocsink
is, Laky főtörzs. aki a vagon ajtajából szemlélte - nagy könnyelműen-
a légítámadást, egy bombaszilanktól találva, hősi halált halt.
En két aprobe szilanktól sebesült sor-csendőrt, a közeli Horthy Miklós
közkórházba vittem gépkocsival, ahol csak-fenyegető rábeszélésem után
voltak hajlandók a sebesülteket az-orvosok, elsősegélybe részesíteni.
(El akarták szabotálni a segélynyújtást, mondvá "nem vihetik be őket
az átiseptik műtőbe")

A lőszerkocsiban tárolt lőszer még 24 óra után is, félelmetes tüzi-
játékot szolgáltatott a nyári éjszakában.

Miután a tüzek kialudtak és a lőszerrek elfogytak, nekiláttunk akirakodásnak. Eppen, hogy befejeztük akirakodást, amikor a sebtében összehívott tisztgyűlésen, a zlj. parancsnok közölte, hogy a most kapott parancs értelmében, a zlj.-nak sürgősen (24 óra belül) ki kell ürítenie ~~az~~ a fővárost és gyalogmenetben, a Váci úton keresztül elérni Megyert ahol a zlj. berakodik és visszatér Galántára, eredeti állomáshelyére. Nemgyőztünk csodálkozni a hirtelen történt változáson, de parancs az parancs aminek engedelmeskedni szoktuk meg.

Amint a zlj. eleje elérte a Váci utat, megdobbentő látvány fogadott bennünket. A Váci út mindkét oldalán a Honvédség, gyorsan mozgó egységei, főleg páncélos egységek, (Felismertem az 1 Felderítő zlj.-t ahol katonai szolgálatomat kezdtem) tüzelő állást foglalva, löveg csöveiket a vonuló és csak kézi fegyverekkel felszerelt csendőrökre irányították. Megalázottnak és becsapottnak éreztük magunkat így szegyenszemre, kiebrudaltként hagyni el hazánk fővárosát.

Motorkerékpáron tartottam összeköttetést a zlj.-on belül, amikor véletlenül, szembetalálkoztam Vágo Laci gépkocsizó fhdgy. barátommal, aki szintén ki lett rendelve ellenünk alakulatával. Egyebként hosszú ideig, Major vez. ezredes segédtsíztjeként szolgált. Szinte egyszerre kérdeztük egymástól, "Laci mi történt" és, hogy jutottunk idáig, hogy Honvéd egységeket használnak fel ellenünk, a m.kir. Csendőrség ellen. Egyikünk sem tudott elfogadható választ adni, csak azt, hogy valamennyien egy vezetes és rosszindulatú tévedés áldozatai vagyunk.

A Honvédség páncélos egységei álcazva voltak és a legkülönböző méretű harckocsik voltak képviselve, még Tigris is láttunk, a járművek mögött kevés számú gyalogos egységek voltak elhelyezve. Az 1 Páncélos Hadosztály volt vidékről felhozva és szükség esetén alkalmazva ellenünk.

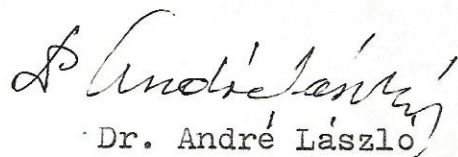
A megalázó érzés mellett, büszkeség töltötte el a fiatal csendőr szíveket, hogy a gyengén felszerelt, főleg csak kézi fegyverzettel ellátott cső. karhatalmi erők ellen, ilyen hatalmas tüzerőt vonultatott fel a Honvédség.

Mégyeren már vart a kirendelt vasuti szerelvény, berakodtunk és még azon a napon indultunk vissza Galántára, ahová mañnap folyamán érkezünk meg.

A fentiekből látható és érthető, hogy Koszorus vk. ezredes, hadosztály parancsnok rosszindulatúan és felrevezetve tájékoztatta a Legfelsőbb Hadurat, aki az ő tanácsára rendelte el az egész felkészültséget.

A Galanta-i zászlóalj tisztikara mind Kormányzó hű volt és betartotta a Neki tett esküjét és ha meg netalan feljebbvalótól parancsot kaptak volna Kormányzó elleni akcióra, azt a tisztikar egyöntetűen megtagatta volna, esküjükre és csendőrtiszti becsületükre való hivatkozással.

Hiven, becsülettel, vitézül.

Dr. André László
m.kir. cső. szds.